

Takie rzeczy tylko na Podlasiu

W dniach 13-17 września 2021 r. Województwo Podlaskie gościło przedstawicieli Zespołów ds. Rewitalizacji innych urzędów marszałkowskich oraz przedstawicieli Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej i Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Celem wizyty studyjnej była prezentacja i promocja dobrych praktyk rewitalizacyjnych naszego regionu: rozwiązań wypracowanych przez Miasto Grajewo w ramach Modelowej Rewitalizacji Miast, a także doświadczeń rewitalizacyjnych Miasta Hajnówka, Gminy Hajnówka oraz Gminy Supraśl.

Zgodnie z mottem „Rewitalizację robimy z ludźmi i dla ludzi”, aby zrozumieć kontekst podlaskiej rewitalizacji, goście musieli poznać mieszkańców oraz uwarunkowania historyczne, kulturowe i przyrodnicze naszego regionu. Na kilka dni przenieśli się do krainy, gdzie czas płynie inaczej.

Dzień pierwszy: Północ

Pierwszego dnia udaliśmy się z wizytą do Grajewa, gdzie Burmistrz Miasta – Pan Dariusz Latarowski opowiedział nam o tym, jak grajeńska rewitalizacja przekształciła się z niepewnego projektu w jeden z głównych procesów zarządzania rozwojem miasta. Poznaliśmy nie tylko bogate doświadczenia, płynące m.in. ze współpracy z włoskim miastem Turyn, ale także ambitne plany gospodarza na dalsze inwestycje. Pan Burmistrz, razem ze swoim zastępcą Panem Maciejem Bednarko oprowadzili nas po mieście, prezentując zarówno odmienione miejsca, jak i te, które ciągle wymagają rewitalizacji. Dzięki słonecznej pogodzie mogliśmy spędzić kilka przyjemnych chwil w Parku Solidarności, który jest atrakcyjnym miejscem do wypoczynku zarówno dla dorosłych jak i dla dzieci. Podczas wizyty naszą uwagę przykuło też gospodarskie podejście władz Grajewa, które w swoich działaniach na pierwszym miejscu stawiają potrzeby mieszkańców miasta.

Tego dnia w Grajewskiej Izbie Historycznej odbył się również warsztat pt. „*I ty możesz zostać rewitalizatorem? CREATIO URBI – zaprojektuj miasto*”, który pomógł nam poczuć się jak zarządca prawdziwego miasta. Jego celem było przypomnienie uczestnikom, że miasto to nie tylko ulice i budynki, które pełnią określone funkcje, ale także przestrzenie, które tworzą tożsamość jego mieszkańców. Pierwszy dzień zakończył się wizytą w mieście Tykocin, gdzie uczestnicy mogli odwiedzić Wielką Synagogę i zetknąć się z żydowskim dziedzictwem miasta.

Dzień drugi: Południe

Drugiego dnia przez Krainę Otwartych Okiennic dotarliśmy do Gminy Hajnówka. W Dubiczach Osocznych, w siedzibie Klubu Integracji Społecznej, ugościli nas Pani Wójt Lucyna Smoktunowicz oraz Pan Marek Bagrowski. Opowiedzieli jak wygląda rewitalizacja w małych wsiach, gdzie wszyscy się znają, ale nie mają miejsca, w którym mogliby wspólnie spędzić czas. Klub Integracji Społecznej, który powstał w zrujnowanym budynku po byłej zlewni mleka, służy mieszkańcom całej gminy jako miejsce do spotkań, zajęć i warsztatów. Aktualnie Gmina realizuje w nim projekty społeczne, na które uzyskała unijne dofinansowanie. Przedstawiciele Gminy opowiedzieli również o problemach, z jakimi się stykają i planach na przyszłość. Na szczególną uwagę zasługuje fachowość i ogromne zaangażowanie władarzy i urzędników, którzy osobiście, wspólnie z mieszkańcami, włączają się w działania realizowane na terenie Gminy.

Zaledwie kilka kilometrów dalej czekali na nas Burmistrz Pan Jerzy Sirak oraz Pani Magdalena Chirko, którzy pokazali nam Hajnówkę OdNowa – miasto, w które rewitalizacja tchnęła nowego ducha. Obejrzelśmy odnowiony stadion OSiR oraz wspaniały plac zabaw dla dzieci. Zobaczyliśmy także miejsce, gdzie odbywają się „Potańcówki na Dechach”, które po 40 latach wróciły do rozrywkowej oferty miasta. Wszystko to znajduje się w bezpośrednim otoczeniu Hajnowskiego Domu Kultury, który wykorzystując nową infrastrukturę, aktywizuje mieszkańców sąsiedniego osiedla „Chemiczna”, którzy borykają się z różnego rodzaju problemami społecznymi. W siedzibie Domu Kultury gospodarze opowiedzieli nam o swoich doświadczeniach, pomysłach na przyszłość i współpracy partnerskiej z miastem Reggio Emilia. Przedstawili nam również realizowaną wizję promocji miasta poprzez jego walory kulturalno-turystyczne i produkty spożywcze, które są dziełem lokalnych przedsiębiorców. Wszystkie produkty łączyć będzie wspólne logo i marka „naturalnie Hajnówka”. Efektem projektu będzie m.in. rozwój gospodarczy miasta, co nadal jest dość rzadko spotykane, jeśli chodzi o projekty rewitalizacyjne. Dzięki gościnności gospodarzy my również mogliśmy spróbować hajnowskich specjałów i przekonać się o ich jakości.

Następny punkt wizyty w Hajnówce okazał się być jednym z najciekawszych i najbardziej zaskakujących. Za murami dawnego

dworca PKP kryje się bowiem bajeczna kraina, której mieszkańcy udowadniają, że aby osiągnąć sukces, wystarczy... ze sobą współpracować. „Hajnówka Centralna. Przesiadkowa Stacja Kultury” to inicjatywa z uzupełniającej listy projektów, która obecnie staje się sztandarowym projektem rewitalizacyjnym w mieście. Pomysłodawcami projektu jest Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztówka”, które jest organizatorem znanego w regionie Festiwalu Teatralnego Wertep. Dzięki współpracy stowarzyszenia i władz miasta udało się przeprowadzić część prac remontowych w budynku dworca. Co ciekawe, została zachowana unikatowa konstrukcja dworca w kształcie lokomotywy. Dalsze prace prowadzone są dzięki zaangażowaniu wolontariuszy z różnych krajów Europy. Jednak członkowie stowarzyszenia nie czekają z założonymi rękami na nowe środki i zakończenie remontu. Już teraz prowadzą działalność kulturalną, przekształcając halę dworcową w jedyną w swoim rodzaju scenę teatralną. Zaangażowanie działaczy zaczęło przyciągać także mieszkańców Hajnówki, którzy coraz częściej, z własnej inicjatywy dokładają swoje „cegiełki” do tego przedsięwzięcia. Fantastycznym przykładem jest starsza pani, która postanowiła pomóc w zaplanowaniu i urządzaniu kwietnego ogródka przy budynku dworca. Po „Przesiadkowej Stacji Kultury” oprowadzał nas prezes Stowarzyszenia, Pan Dariusz Skibiński, którego niesamowita charyzma, sposób bycia i otwartość podbiły serca uczestników wizyty. Aż szkoda się było rozstawać...

Jednak już czekały na nas kolejne atrakcje kulturalne m.in. obowiązkowa wizyta w Rezerwacie Pokazowym Żubrów, odwiedzin w Muzeum i Ośrodku Kultury Białoruskiej oraz opowieść Pani Małgorzaty Charyton, etnologa i antropologa kulturowego, o tradycyjnych uzdrowicielach ludowych z naszego regionu. Na zakończenie dnia, dzięki uprzejmości organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej mogliśmy wysłuchać próby chóru dziecięcego w Soborze Świętej Trójcy w Hajnówce.

Ten dzień pozostawił po sobie wiele niezapomnianych wrażeń. Pokazał, że małe przygraniczne miasteczko może być pełne cudów i magii. Przypomniat, jak ważne w naszym życiu jest wzajemne poszanowanie i współpraca.

Dzień trzeci: Wschód

Trzeci i właściwie ostatni dzień wizyty miał miejsce w Supraślu, gdzie goście mogli zetknąć się z kulturą prawosławną. Odwiedziliśmy Muzeum Ikon, Monaster Zwiastowania Przenajświętszej Bogarodzicy, rozmawialiśmy z ikonografem. Zwiedziliśmy także Supraśl pod przewodnictwem przedstawicieli Urzędu Gminy, którzy opowiedzieli nam o realizowanych projektach, m.in. o rewitalizacji parku miejskiego, placu targowego i zabytkowego domu staromiejskiego (dawnej plebanii). Na krótką chwilę odwiedziliśmy również Białystok, gdzie spróbowaliśmy kuchni tatarskiej i mogliśmy posłuchać opowieści rodowej tatarki o potrawach i zwyczajach tej narodowości. Odjeżdżaliśmy w strugach deszczu, podziwiając mijane zabytki i słuchając o historii Esperanto. Czy nie można by go nazwać pewnego rodzaju rewitalizacją językową?

Dzień czwarty: Zachód

Czwartego dnia pożegnaliśmy się. Goście odjechali do swoich województw, a my wspominaliśmy jeszcze wrażenia ostatnich dni i ludzi, których odwiedziliśmy. Chcielibyśmy jeszcze raz podziękować naszym gospodarzom z gmin i miast, których aktywność, pomysłowość, zaangażowanie i gościnność czasem zaskakiwały nawet nas. Życzymy Wam dalszych sukcesów w prowadzeniu rewitalizacji i działaniu dla swoich lokalnych społeczności.

Cieszymy się, że uczestnicy wizyty z całej Polski mogli poznać nasz region od strony, której się nie spodziewali. Jesteśmy dumni, że doświadczyli magii naszego województwa, wielokulturowości, barwnej kuchni i fantastycznych ludzi rewitalizacji. **Takie rzeczy tylko na Podlasiu.**

(/resource/image/154/1175/142/239/0x0.jpg)

(/resource/image/154/1175/142/237/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/235/0x0.jpg)

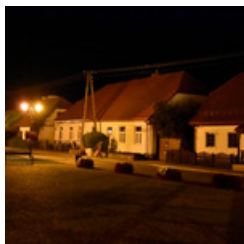
-
(/resource/image/154/1175/142/236/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/238/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/240/0x0.jpg)

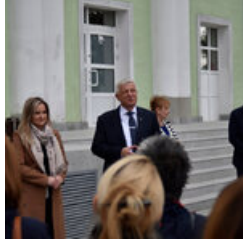
-
(/resource/image/154/1175/142/241/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/243/0x0.jpg)

[\(/resource/image/154/1175/142/242/0x0.jpg\)](#)

[\(/resource/image/154/1175/142/244/0x0.jpg\)](#)

[\(/resource/image/154/1175/142/246/0x0.jpg\)](#)

[\(/resource/image/154/1175/142/245/0x0.jpg\)](#)

[\(/resource/image/154/1175/142/248/0x0.jpg\)](#)

[\(/resource/image/154/1175/142/247/0x0.jpg\)](#)

-
(/resource/image/154/1175/142/265/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/266/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/269/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/270/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/271/0x0.jpg)

-
(/resource/image/154/1175/142/272/0x0.jpg)

-
[\(/resource/image/154/1175/142/293/0x0.jpg\)](#)

-
[\(/resource/image/154/1175/142/294/0x0.jpg\)](#)

-
[\(/resource/image/154/1175/142/296/0x0.jpg\)](#)

-
[\(/resource/image/154/1175/142/295/0x0.jpg\)](#)